T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI 7/7082, 7/7083
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

22 MAYIS 2002

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/-709-14826
KONU :Karaman Milletvekili
Sayın Zeki ÜNAL'ın
yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 02.05.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14927 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL'ın 7/7082-14951 ve 7/7083-14952 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Oktay VURAL
Ulaştırma Bakanı

EK:
2 Adet Cevap formu(5 Sayfa)

7-7082

KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÜNAL'IN 7/7082-14951 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORULAR:

Yazılı basında "900'lü hatlar TBMM'ne geliyor başlıklı verilen bir haberde; Eskişehir'de İnan Su Kıyıcının yalnız kaldığı evindeki telefona, geçen yıl 12,5 milyar fatura geldiği, telekoma başvurduğu zaman, kendisine 900'lü hatların kullanılmış olduğu belirtilmiş, ancak telefonunun 900'lü hatlara açık olduğunu kendisinin bilmediği ev sahibinin de böyle bir sözleşmeyi imzalamadığını ifade etmiştir. Telekom bu durum üzerine yaptığı araştırmalarda şebeke, santral ve malzemeler yönünden bir yanlışlık olmadığını belirmiş, Kıyıcının borcunun faiziyle birlikte 33,5 milyara ulaştığını bunda da ancak taksitlendirme yapabileceklerini belirtmişlerdir. Bir başka örnek ise, Ankara'da mukim 3444719 nolu telefon sahibi İrfan Aydın adındaki bir vatandaşa ait olup, kendilerinin hiçbir şekilde 900'lü hat kullanmadıkları halde faturalarında 900'lü telefon ücretleri bulunduğu ve toplam faturanın 170 milyon 700 bin TL. olduğu belirtilmektedir. Kişilere ait özel telefonların dinlenebildiği ve özel hatlara girilebildiği, kamuoyunda konuşulan haberler arasında yer almaktadır.

Sorularım şunlardır:

1-Kişiye özel ve kamuya ait telefonlar, herhangi bir sözleşme yapılmadan 900'lü hatlara açık mıdır? Kişiye özel telefon hatlarına dışarıdan bir başkasının girebilme imkanı var mıdır? Var ise, bu nasıl ve ne şekilde yapılmaktadır? Böyle bir durumun önlenmesi telekomun görev alanı içine girmiyor mu?

2-Telekom bu ve benzeri durumlara karşı gerekli tedbirleri almak zorunda değil midir? Almıyorsa, sorumluluk alanı nedir? Yukarıda örnekleri sunulan kişiler ve benzerlerinin hiç haberleri olmadan hem de 900'lü hatlar olarak kullanılmasının mesulleri kimlerdir?

3- Burada mesul olan, vatandaşın haberleşme hakkı olan telefonlarını garanti altına alamayan telekoma ait değil midir? Onda ise, bu kadar kabarık faturaların bedelinin vatandaşa ödettirilmesi hakkaniyet ölçüleri ile bağdaşır mı?

4-Bütün bu bilgiler ve gelişmeler çerçevesinde gerekli tedbirlerin alınması özellikle kişiye özel telefonlar konusunda belirli standartların getirilmesi ve 900'lü hatların izne tabi tutulması sağlanacak mıdır?

CEVAP:

İnansu Kıyıcı'nın kullandığı telefona tahakkuk ettirilen ücretlerle ilgili olarak İstanbul'da yayımlanan Cumhuriyet Gazetesinin 14.06.2000 tarihli nüshasında "Öğrenciye 21 Milyarlık Fatura" başlıklı bir habere yer verilmiştir.

7.7082

Söz konusu kişinin kullandığı ve Eskişehir'de ev sahibi olan Cevriye Loncar adına kayıtlı bulunan 222-2266820 numaralı telefona, Mayıs ve Haziran 2001 dönemlerinde sırasıyla 12.361.200.000 lira ve 9.413.421.600 lira olmak üzere toplam 21.774.621.600 lira borç tahakkuk ettirilmiştir. Söz konusu borcun tahakkuk ettirilmesine neden olan görüşmeler şehirlerarası, 900'lü hatlar ve GSM şebekesine doğru yapılan aramalardan oluşmakta olup, faturaya yapılan itiraz üzerine teknik ekiplerce anılan telefon hattının santral ve şebeke yönünden yapılan kontrolünde; fazla ücret tahakkuk ettirilmesine neden olacak kaçak tesis, saplama ya da herhangi bir arızaya da rastlanmamıştır.

Tahakkuk ettirilen borçların ödenmemesi nedeniyle 19.09.2001 tarihinde abonelik sözleşmesi fesh edilerek abonman dosyası Hukuksal işleme tabi tutularak adı geçen abone hakkında icra takibi başlatılmıştır. 08.05.2002 tarihi itibariyle de abonenin Türk Telekom'a olan 21.785.200.000 lira ana borç, 6.125.944.627 lira gecikme bedeli, 11.012.076.243 lira reeskont faizi, 174.890.000 lira icra masrafı ve 1.873.329.554 lira vekalet ücreti olmak üzere toplam 40.971.440.424 lira borcu bulunmaktadır.

İrfan Aydın'ın abonesi bulunduğu 312-3444719 numaralı telefondan aşırı kontör atışına neden olacak düzeyde görüşme yapıldığının farkedilmesi üzerine telefon, 22.03.2002 tarihinde görüşmeye kapatılarak aboneye bilgi verilmiştir. Tahakkuk ettirilen ücretlerde herhangi bir hata olup olmadığının sorulması üzerine ilgili Telekom Müdürlüğü yetkililerince, konuyla ilgili gerekli incelemenin abonenin söz konusu telefon hattının kontrol edilmesi yönünde dilekçe ile müracaatı halinde yapılacağının, ayrıca söz konusu telefonuna tahakkuk ettirilen 171.500.000 lirayı taksitler halinde ödeme imkanının da bulunduğu hususunda bilgi verilmiştir. Daha sonra abonenin hattının kontrol edilmesine ilişkin dilekçe vermesi üzerine yapılan incelemede; teknik ekiplerce santral ve hat kontrolleri yapılmış ve bunun sonucunda da yanlış kontör ilerlemesi veya kaçak kullanımı oluşturabilecek herhangi bir arıza, kaçak ve saplamanın bulunmadığı tespit edilmiştir. Yenimahalle Telekom Müdürlüğü'nce aboneye konuyla ilgili yazılı bilgi verilmiş ve söz konusu borcun 5 eşit taksitte tahsil edilmesine ilişkin 11.04.2002 tarihinde taksitlendirme işlemi yapılarak ilk taksit tutarı olan 35.766.325 lira da anılan tarihte aboneden tahsil edilmiştir.

Telefon abonelerinin 0900'lü aramalara açık veya kapalı olması tamamen kendi tercihleri ile yapılmakta olup, bu amaçla ilk abonelikte ve sonraki nakil, devir vb. her aşamada telefonların 0900'lü aramalara açık/kapalı olacağına ilişkin bölüm abone tarafından işaretlenmektedir.

./..

7-7082

Telefonları 0900'lü aramalara açık olan ancak, daha sonra telefonlarını 0900'lü aramalara kapatmak isteyen aboneler, bizzat Telekom Müdürlüklerine başvurarak veya 444 1 444 nolu Müşteri Hizmetleri servislerini arayarak telefonlarını bu aramalara ücretsiz olarak kapattırabilmektedirler. Aboneler; basın bültenleri, adreslerine gönderilen broşür ve faturalar üzerindeki açıklamalarla bu konuda devamlı olarak uyarılmaktadırlar.

Telefon hatlarına dışarıdan girilme yapılarak telefonların başkaları tarafından kullanıldığı hususunda herhangi bir şikayet alındığında, teknik ekiplerce santral ve hat kontrollerinde yanlış kontör veya kaçak kullanımı oluşturabilecek herhangi bir arıza, kaçak ve saplamanın bulunup bulunmadığı tespit edilmektedir. Bu tür bir tespit yapılması halinde, telefon abonesine herhangi bir ücret tahakkuk ettirilmemektedir.

Ayrıca telefon hatlarına dışarıdan müdahaleyi engellemek amacıyla öncelikle abonenin bina içi telefon tesisatlarını (ankastre) yaptırmaları gerekmektedir. Bu amaçla Bayındırlık ve İskan Bakanlığı nezdinde yapılan girişimler sonucunda yeni binalarda ankastre tesisatı Telekom Şartnamesine uygun olmaması halinde oturma ruhsatı verilmemesi, eski binalarda ise Telekom'un da desteğiyle peyderpey ankastre tesisatları yaptırılmasının sağlanması yönünde karar alınmıştır. Bu hususta Türk Telekom Bölge Müdürlüklerine gerekli tebliğ ve açıklamalar yapılmıştır.

Gerek abonelerin adlarına kayıtlı telefonların başkaları tarafından kaçak olarak kullanımından dolayı mağduriyetlerini önlemek, gerekse tahsil edilemeyen alacaklar yaratmamak amacıyla Türk Telekom'ca bir dizi önlemler alınmıştır.

Bunların başında sayısal olmayan, ayrıntılı fatura verilemeyen kırsal alan santrallarının tamamında 0900'lü aramalar kapatılmıştır. Bunun yanı sıra abonelerin 0900'lü hatları telefonla kapatma kolaylığı getirilmiştir. Bunun yanında 0900'lü aramalardan dolayı, santrallarda kontörü aşırı ilerleyen numaraların kısa sürelerde takip edilerek ara fatura düzenlemesi de dahil her türlü önlemin alınması sağlanmıştır. Diğer taraftan, telefonlarını 0900'lü servislere kapatmayan abonelerin, kendileri tarafından telefonlarına şifre uygulayarak telefonlarını şifreli olarak kullanmaları da mümkün bulunmaktadır.

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere; Türk Telekom tarafından müşterileri korumaya yönelik her türlü önlem alınmıştır. Telefonların kullanım ve mülkiyeti müşteri sorumluluğunda bulunduğundan, müşterilerin de Türk Telekom'un uyarıları doğrultusunda daha dikkatli olması gerekmektedir.

0900'lü hatların tahsis edilmesi ve bu numaralar üzerinden hizmetin sadece Telekomünikasyon Kurumu'ndan ruhsat alan firmalar tarafından verilebileceği, 27.12.2001 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile kararlaştırılmıştır. Bu nedenle 0900'lü hatların tahsisi, işletmecilerin uyması gereken esaslar ve standartlar hususunda Telekomünikasyon Kurumu'nca yapılacak düzenlemelere göre gereği sağlanacaktır.